

ต้นไม้ ของพระราช

หนังสือชุดสำหรับเยาวชน : หนังสือสื่อประสมเฉลิมพระเกียรติ

เล่มที่ ๘

ต้นไม้ของพระราชา

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ

ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ

๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

ต้นไม้ ของพระราชินี

กาลครั้งหนึ่งนานมา
ทรงปลุกต้นไม้ไว้
เติบโตอย่างงดงาม
ผลิผลทุกก้านกิ่ง

มีราชาผู้ยิ่งใหญ่
แผ่ร่มบิให้ฟังฟัง
พร้อมด้วยความพิเศษยิ่ง
เป็นสิ่งเสริมเพิ่มปัญญา

ดอกผลเป็นหนังสือ
เด็กเด็กชวนกันมา
บ้างอิงแอบแนบเงา
เรียกขาน “ครูต้นไม้”

สื่อเรียนรู้อันมีค่า
ใช้เวลาอ่านเพลินใจ
บ้างนั่งเล่าล้อมวงใหญ่
ผูกพันใจให้จดจำ

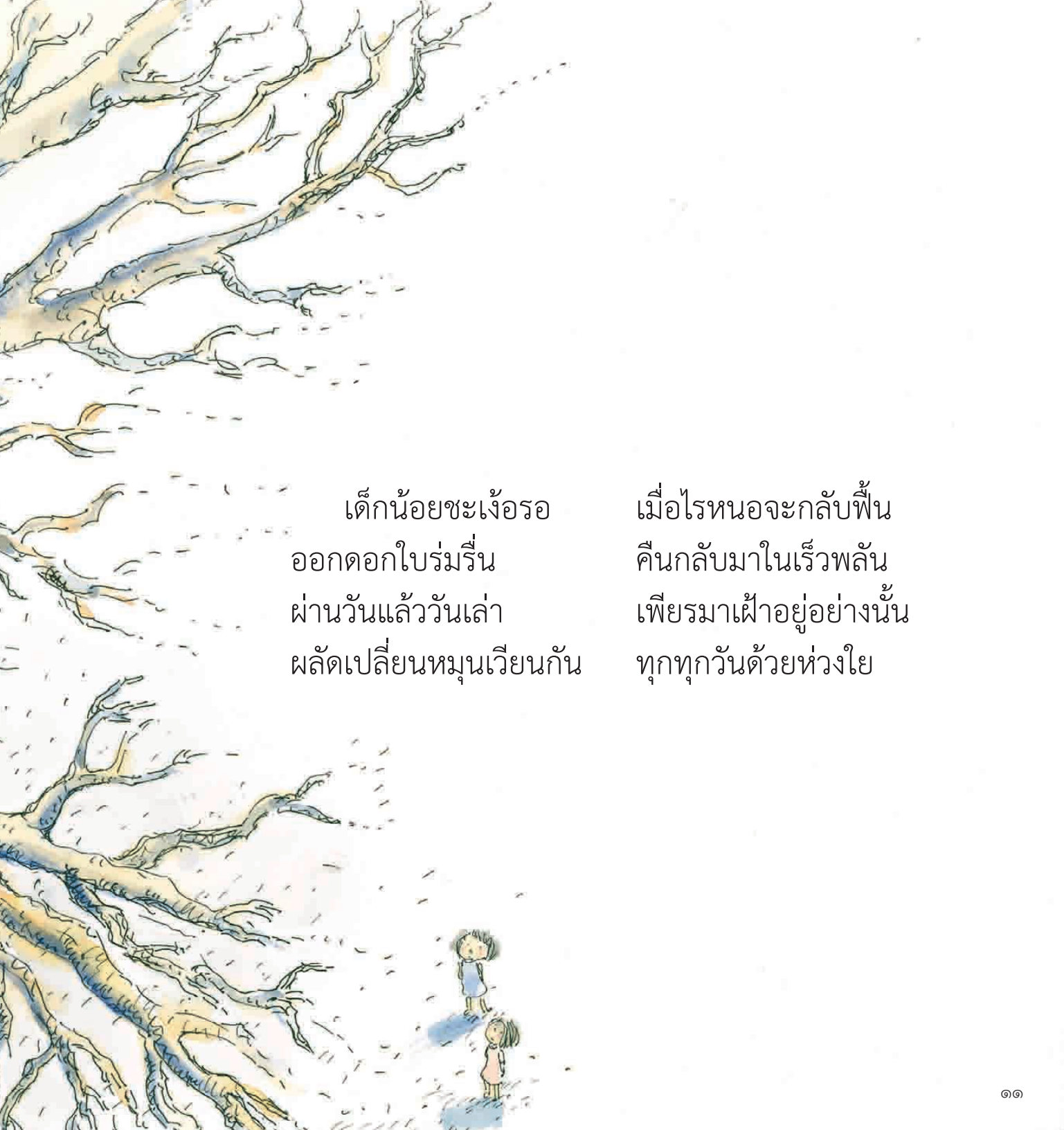

แต่แล้วในวันหนึ่ง
ลมพัดโหมกระหน่ำ
หนังสือเล่มใหญ่น้อย
คงไว้เพียงลำต้น

เสียงอ้ออิงฟ้ามีดคล้ำ
ซ้ำเติมให้ใบร่วงหล่น
หลุดลอยหายไปไกลโพ้น
ฝ่าแรงฝนทนอยู่ยืน

เด็กน้อยชะเง้อรอ
ออกดอกใบร่มรื่น
ผ่านวันแล้ววันเล่า
ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกัน

เมื่อไรหนอจะกลับฟื้น
คืนกลับมาในเร็วพลัน
เพียรมาเฝ้าอยู่อย่างนั้น
ทุกทุกวันด้วยหวังเฝ้ารอ

โอบกอดลำต้นกว้าง
โน้มตัวกระซิบใกล้
แล้วลองเล่านิทาน
จำความได้จากครู

ส่งพลังสู่ต้นไม้
“หายไวไวนะคะครู”
ที่เคยอ่านเคยเรียนรู้
ยังคงอยู่ตลอดมา

“เรื่องเล่าของเจ้าชาย
นานวันผ่านเวลา
เมื่อกลับขึ้นสู่ฝั่ง
สอนคนให้อ่านเขียน

ผู้แหวกว่ายกลางธารา
จนนางฟ้าเห็นความเพียร
ทรงก่อตั้งสร้างโรงเรียน
เพียรทำดีมีศีลธรรม”

“เรื่องราวประทับใจ
สุนัขผู้เลิศล้ำ
ตอบแทนผู้ซุบเลี้ยง
ควรคิดลองทำดู

คงอยู่ในความทรงจำ
เปี่ยมด้วยความกตัญญู
เป็นเยี่ยงอย่างน่าเชิดชู
สำนึกรู้บุญคุณคน”

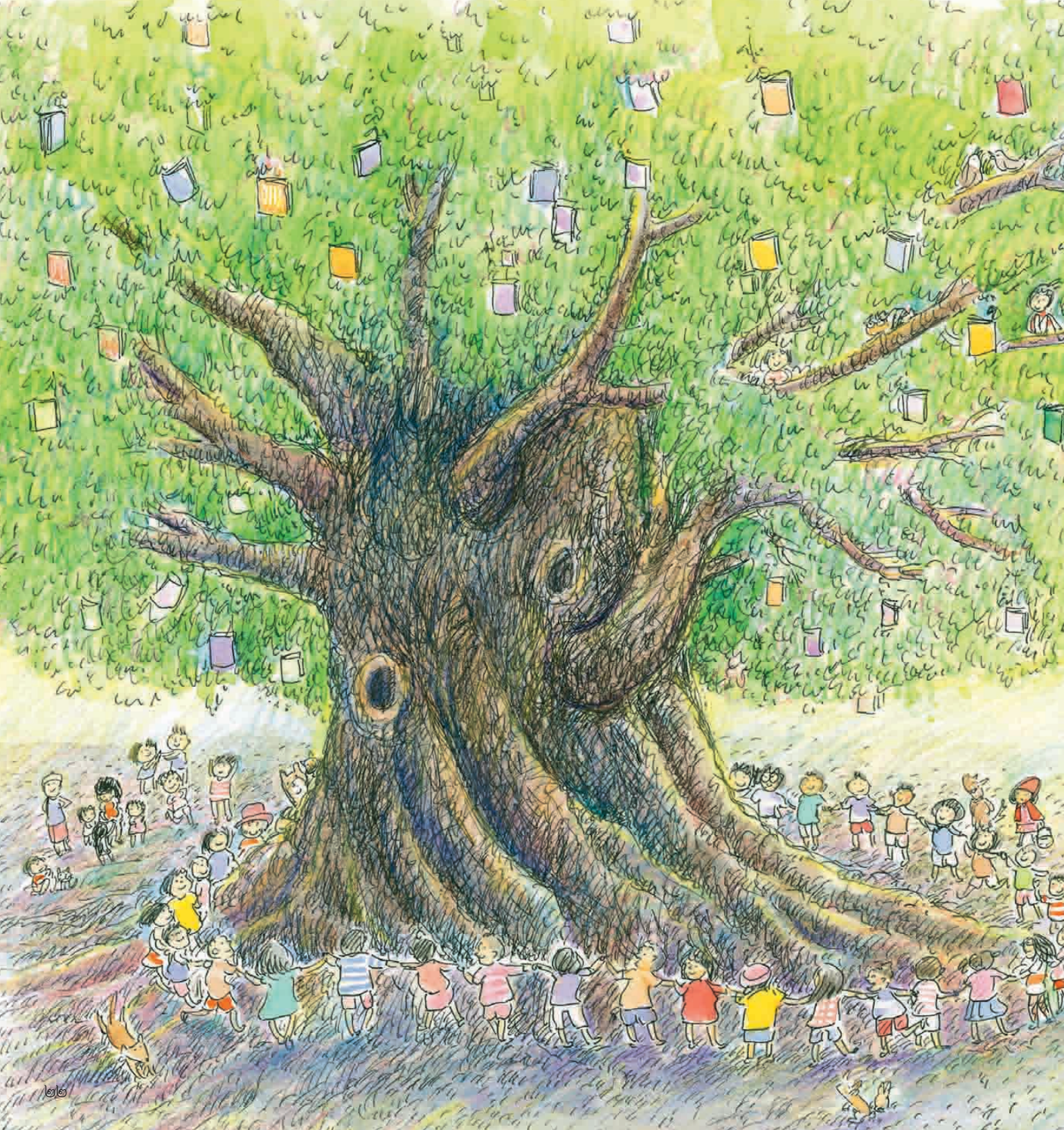

จากหนึ่งถึงร้อยพัน
เรื่องราวบันดาลด
ตั้งการหมั่นรดน้ำ
พรวนดินพำเพียรไป

แฉะเวียนวันละหลายหน
ล้วนส่งผลเพิ่มแรงใจ
ทุกเช้าค่ำชุ่มฉ่ำไฉรั
ครุต้นไม้ได้รับฟัง

และแล้วในวันหนึ่ง
หนังสือบานสะพรั่ง
ผลแห่งความอดทน
รอคอยแม้นานาน

ถึงเวลาที่วาดหวัง
ดังเคยเป็นเช่นวันวาน
เพราะทุกคนรักการอ่าน
ก็ฟันฝ่าผ่านไปอย่างตาย

สุดท้ายคิดคำนึง
หนังสือปลืปนปลิวไป
หยิ่งรากเริ่มต้นใหม่
เติบโตให้ติดตาม

ย้อนถึงยามพายุใหญ่
แห่งหนใดใครรู้ความ
ทั่วถิ่นไทยได้งอกงาม
วรรณกรรมของแผ่นดิน

พระปรีชาสามารถด้านวรรณศิลป์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

“ภาษาไทยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลาย
เป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น
ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาไว้ให้ดี... เรามีโชคดีที่มีภาษาของตนเอง
แต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้...”

พระราชดำริเมื่อครั้งเสด็จไปร่วมประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๐๕

หนังสือพระราชนิพนธ์และพระราชนิพนธ์แปล

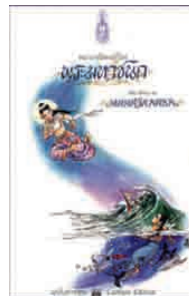
พระราชนิพนธ์แปล
เรื่อง นายอินทร์
ผู้ปิดทองหลังพระ
เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๖

พระราชนิพนธ์แปล
เรื่อง ตีโต
เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๗

พระราชนิพนธ์
เรื่อง พระมหาชนก
เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๔

พระราชนิพนธ์
เรื่อง พระมหาชนก
ฉบับการ์ตูน
เมื่อพ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชนิพนธ์
เรื่อง ทองแดง
เมื่อพ.ศ. ๒๕๔๕

พระราชนิพนธ์
เรื่อง ทองแดง
ฉบับการ์ตูน
เมื่อพ.ศ. ๒๕๔๗

แรงบันดาลใจ ‘ต้นไม้ของพระราชา’

เรื่องราวของวรรณกรรม มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้และความคิดอ่านผ่านตัวหนังสือ ซึ่งสื่อออกมาด้วยดอกผลของต้นไม้ที่เริ่มจากเมล็ดเล็กๆ แล้วค่อยๆ งอกงามเติบโต แก่นของเรื่องจึงดำเนินไปโดย ‘ครูดต้นไม้’ ที่เป็นดั่งร่มโพธิ์ร่มไทร และศูนย์รวมใจของคนในสังคม บอกเล่าผ่านเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง แฝงความหมายสอนใจทั้งเรื่องการรักการอ่าน การฟื้นฟูศิลปกรรมของผู้คนในสังคมด้วยความสามัคคี การน้อมนำบทพระราชนิพนธ์เรื่อง ‘พระมหานก’ และ ‘ทองแดง’ มาเป็นตัวอย่างในการให้คติเรื่องความเพียร การทำความดีมีศีลธรรม ความกตัญญูรู้คุณ ตลอดไปจนถึงตอนท้ายของเรื่อง ที่สอดแทรกเรื่องการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนที่แผ่ขยายออกไปได้ทั่วทั้งแผ่นดินไทย

ในฐานะที่เป็นผู้แต่งเรื่องนี้ เราทั้งสองรู้สึกปลาบปลื้มใจว่าครั้งหนึ่งในชีวิตได้ใช้อาชีพนักแต่งนิทานทำงานถวายพระองค์ท่าน เพื่อแสดงถึงพระปรีชาสามารถด้านวรรณศิลป์ของพระองค์ให้เด็กไทยได้รู้จัก

ธนะชัย - นวิษฐา สุนทรเวช

เมื่อได้ทราบว่าตนเองเป็นผู้หนึ่งที่จะได้วาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กชุดนี้ ความรู้สึกแรกสุด คือปลาบปลื้มและดีใจมาก หลังจากการประชุมคุยงานในส่วนของเนื้อเรื่อง ‘ต้นไม้ของพระราชา’ แล้ว ไม่ว่าจะเดินทางไปไหน ผู้วาดก็จะคอยมองหาต้นไม้ใหญ่ เสมอ หรือเมื่อไรที่มีเวลาและโอกาสนี้ก็จะออกไปวาดรูปต้นไม้ใหญ่ๆ เพื่อเก็บเป็นข้อมูล

ในฐานะที่เกิดในแผ่นดินไทย เกิดเป็นคนไทย และที่สุดคือได้เกิดมาอยู่ใต้พระบรมโพธิ์สมภาร เมื่อถึงเวลาทำงานจะรู้สึกว่าการวาดภาพเหล่านี้ขึ้นมาเพื่อพระราชารองเรา พระราชาในชีวิตจริงๆ ของเราเอง ไม่ใช่พระราชาในนิทาน ดังนั้นการวาดภาพประกอบหนังสือชุดนี้จึงเป็นการดึงเอาความรู้สึกที่มีต่อพระราชารองเราออกมาจริงๆ

ต้นไม้ใหญ่ที่แข็งแรง แผ่ร่มเงาเป็นที่พึ่งทางปัญญาให้กับผู้คน จึงเป็นเสมือนสติและปัญญาที่พระราชารองเราพระราชทานแก่ประชาชนทุกคนในแผ่นดินของพระองค์

นันทวัน วาตะ

ต้นไม้ของพระราชา

เรื่อง โดย ธนะชัยและนวิษฐา สุนทรเวช

ภาพ โดย นันทวัน วาตะ

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ

ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

จัดพิมพ์ พุทธศักราช ๒๕๕๕

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๕๕ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-616-543-189-7

ที่ปรึกษา

นางสายไหม จบกกลศึก

นายชาย นครชัย

นายดำรงค์ ทองสม

นางสาวนาถนิตา สุขจิตต์

ที่ปรึกษาเลขาธิการพระราชวัง

ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

รองผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ผู้อำนวยการศูนย์เครือข่ายสัมพันธ์และแหล่งทุน

บรรณาธิการ

นางสาวระพีพรรณ พัฒนาเวช

กองบรรณาธิการ

นางสาวแสงทิวา นราพิชญ์

นางกณิกนันท์ สุวรรณปิณฑะ

นางสาวณุกัทร่า จันทวิช

นางสาวอัมร่า ผางน้ำคำ

นายวิษระวิชญ์ อัครสันติสุข

นางสาวธันย์ชนก ยาวีลาต

ออกแบบปกและรูปเล่ม

นางวชิราวรรณ กาญจนานา

นายกฤษณะ กาญจนานา

จัดทำโดย

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ชั้น ๑๗ อาคารธนาถรณ์ ถนนบรมราชชนนี

แขวงบางบำหรุ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๒ ๘๘๒๘ โทรสาร ๐ ๒๕๒๒ ๘๘๓๑

www.ocac.go.th

